

Türkiye'nin üstün zekalı çocukları anlatıyor (6)

Alper Bahadır, yazı dizimize konuk olan üstün yetenekli liselilerin hayallerini süsleyen bir okulda, Amerika'daki Columbia Üniversitesi'nde ekonomi ve siyaset bilimi okuyor. Eğitimini tamamlamak üzere, bir süre daha Türkiye'ye dönmeyi planlamıyor.

Yazı dizisi

Haber: BAHAR ÇUHADAR / Arşivi

Alper Bahadır, yazı dizimize konuk olan üstün yetenekli liselilerin hayallerini süsleyen bir okulda, Amerika'daki Columbia Üniversitesi'nde ekonomi ve siyaset bilimi okuyor. Eğitimini tamamlamak üzere, bir süre daha Türkiye'ye dönmeyi planlamıyor. Daha yapılacak yüksek lisans ve doktoralar, çalışılacak uluslararası kuruluşlar var. Ama planlara geçmeden önce, işte öyküsü...

Dört yaşında gazetelere bakarak kendi kendine okumayı öğrenen Alper'in 'üstün yetenekli' olduğu ilk kez 11 yaşında, Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesi'nin (TEVİTÖL) testleriyle 'resmiyet' kazanmış:

"Ailem, fazla çalışmadan iyi notlar alabildiğimin farkındaydı ama bu çok da anormal bir durum değil aslında. Karşıma o zamanki adıyla İnanç Lisesi çıkana kadar hangi dershaneden burs kazanıp, hangi Anadolu veya fen lisesine girebilirim arayışıydım. O yaşta başladığımız at yarışından muaf değildim." TEVİTÖL'e girişiyse yeni bir dönem başlıyor yaşamında. Burada yedi yıl tam burslu olarak okuyor.

Yeteneği fark edilmeseydi...

Alper, okuldaki anlayışın hayata yaklaşımını ister istemez etkilediğini söylüyor: "Ailem beni TEVİTÖL'e yakın kalitede eğitim alabileceğim bir okula gönderecek maddi imkâna sahip değildi. Üstün yetenekli olarak nitelenip ayrı bir eğitim kurumuna getirilerek benzer çocuklarla büyüme hayata yaklaşımınızı ister istemez etkiliyor. 'Farklı' olduğunuz söyleniyor, hayata bu pencereden bakarak yaşıyorsunuz. Sınırları belirgin şekilde çizilmiş bir ortam, uyum sorunu yaşayanlar için bu sorunu körükleyebilirdi. Ama aldığımız eğitim ve kültür, bu sorunu aşmak için yeterliydi."

Yeteneği fark edilmeseydi lise eğitimini İzmir'de bir Anadolu lisesinde tamamlayacaktı,

Alper. "Anadolu lisesinde okusaydım, yurtdışında eğitim şansım olduğunu fark edemeyecektim. Fark etsem de gerekli hazırlığı yapacak altyapım olmayacaktı" diyor.

Tek sorun da üniversite eğitimi için Türkiye'de kalmak ya da gitmek değil tabii. "Bunu başarabilmek için geçmek zorunda olduğunuz sürecin sizi nasıl şekillendirdiği önemli. Anadolu lisesinde okusaydım, lise ikinci sınıftan itibaren dershaneye gidecektim. Öğrenme hızımın en üst düzeyde olduğu iki yıl boyunca, tek bir sınava şartlanarak, tüm boş zamanlarımı soru çözerek geçirecektim" diyen Alper'in, lisedeki vaktinin önemli bir kısmı tiyatroyla geçmiş. Şimdiyse daha çok çalıştığı alanla ilgili etkinliklerle meşgul: Columbia Siyasal Bilimler dergisinin editörlerinden birisi.

Alper, mayıs ayında Columbia Üniversitesi'ndeki eğitimini tamamlayacak. Bugüne kadar gelmiş olduğu noktayı, tam olarak istediği yer olarak tanımlıyor.

Hedef, Birleşmiş Milletler

"Şansa pek inanmam ama TEVİTÖL gibi bir okulun kurulmuş olması, benim buradan haberdar olmam ve sınavlara girmeme kadar geçen kadar süreç öyle çok tesadüf bir araya getirdi ki, dönüp baktığımda, şansın büyük payı olduğunu düşünmeden edemiyorum. 200 bin üstün yetenekli öğrenci varsa, benim yaşımda TEVİTÖL'e kadar yolunu bulabilen 30 kişiden biri oldum. Lisedeyken de, sonrasında da bana verilen şansın hep bilincinde oldum, bunu iyi kullanmak için elimden geleni yapmaya çalıştım. Columbia Üniversitesi'ne girmekle bir hayali gerçekleştirdim ve burada geçirdiğim zamanda da bir sonraki adımı istediğim şekilde

atabilemek için çok çalıştım." Peki ne o bir sonraki adım?

Alper ağustosta, danışmanlık şirketi McKinsey'de çalışmaya başlayacak. "McKinsey dünyanın en büyük 100 şirketinden 86'sına, hükümet ve hükümet dışı kuruluşlara danışmanlık hizmeti veriyor. Çalışanlarına ileride çeşitli sektörlerde lider olacak bireyler gözüyle bakıyor. En önemlisi şu ki, işletme danışmanlığı, en azından Amerika'daki şekliyle 'üstün yetenekliler' için ideal çalışma alanlarından biri" şeklinde tanımladığı McKinsey'de üç yıl çalışıp ardından kamu politikası ve kalkınma üzerine yüksek lisans yapmak istiyor. Sonrasında Birleşmiş Milletler ya da Dünya Bankası gibi uluslararası bir kuruluşa yönelmeyi hedefliyor: "Amacım dünyadaki yoksulluğu tamamen ortadan kaldırma çabasına destek olmak. Bu, değişik şekillerde yapılabilir. Nasıl bir yol seçeceğim, tecrübelerle belirlenecek." Türkiye'ye dönmeye 'kesin' gözüyle bakıyor. Çok zaman geçmeden dönmek istiyor, her şeyden önce kendisini ancak Türkiye'de evinde hissedebildiği için...
'Sorun üstünlerin eğitimiyle sınırlı değil'

Üstün yetenekli öğrenciler için özel eğitim veren bir lisede okuduktan sonra Columbia Üniversitesi'nde eğitimini tamamlamak üzere olan Alper Bahadır, üstün yeteneklilerin ayrı bir ortamda okutulmasının avantajlarının yanında dezavantajları da olduğu fikrinde. "Ben özelim, hızlıca öğrenirim, psikolojisi daima pozitif sonuç doğurmayabilir. Buradan çıkan öğrenciler toplumun gerisiyle ilişki kurmakta güçlük çekebilir. TEVİTÖL'deki tecrübemi hiçbir şeye değişmem ama bu, böyle bir ortamın herkes için ideal çözüm olduğu anlamına gelmez" diyor Alper, devletin 'üstün yeteneklilerin' eğitimine ayıracağı kaynak konusuna da dikkat çekiyor: "Türkiye'de, TEVİTÖL'ün her sene aldığı 60, 80 kişi dışında, üstün yetenekliler için eğitim diye bir şeyin varlığından bahsedilemez. Kendimizi devletin ekonomi politikasını belirleyen birisi olarak hayal edelim. İki tercihimiz olsun, TEVİTÖL gibi bir okulda 60 üstün yetenekli öğrenci okutmak ya da Urfa'da, Trabzon'da, 600 köy çocuğunun okuyabilmesini sağlamak. Hangisini yapmalıyız? Belki de 60 TEVİTÖL'lünün 'topluma yapacağı katkı' daha büyük olacaktır, ama bu, tek başına tercihin onlardan yana kullanılmasını gerektirmez bence. 'Kaynaklarımızı üstünlerden yana kullanırsak daha hızlı kalkınırız, herkese dağıtacak daha fazla kaynağımız olur' denebilir. Ama bu tercihi vicdanımız rahat bir şekilde yapmamız mümkün mü? İdeal bir Türkiye'de tabii ki üstün yeteneklilerin ayrıca eğitilmesi tartışılabilir. Ama sorunun 'üstün çocukların yeteneklerine göre eğitilmesi' ile sınırlı olduğunu düşünmek de büyük hata olur."

'Dink'ten örnek alınacak çok şey var'

Kendisinden genç üstün yeteneklilere sorduğumuz soruyu Alper Bahadır'a da yöneltiyoruz: 'Kimleri örnek alıyor?'

"Çeşitli özelliklerini örnek aldığım pek çok insan var. Maalesef bunların ikisini, İsmail Cem ve Hrant Dink'i geçtiğimiz günlerde kaybettik" diyor: "Her şeyden önce ikisi de gazeteciydi. Gerçeği arayıp topluma yansıttıkları için gazetecilik mesleğine özel ilgim var. Hrant Dink yıllardır hayal ettiğimiz, bireysel özgürlüklerin ve demokrasinin her şeyin üstünde tutulduğu bir Türkiye için büyük savaş verdi. Sadece savunduğu ideallerden ötürü değil, bu savaşı yalnız ve cesaretle verdiği için de Dink'ten örnek alınacak çok şey olduğunu düşünüyorum."